

นิทรรศการเพลิน

ตอน

Ohayo Japan

おはよう

ซูโม่

มวยไทย

"ทวีก"...เรียกแต่สิ่งติด

ปลาอาทิตย์

สารพัดหยอด

แฟนอินเตอร์

ตุ๊ก ตุ๊ก ลูกลสม

ต้มยำกุ้ง
อาหารไทยยอดนิยมญี่ปุ่น

กวางจริง-กวางเหล็ก...!!

หนีไปด้วย...?

สารพัดเข็น

ราเมน
อาหารญี่ปุ่นยอดนิยมในไทย

ผสมผสานอาหารไทยญี่ปุ่น

พับและฉีกโบราณ

ต้นกำเนิดของศิลปะญี่ปุ่น มาจากการสังเกตธรรมชาติ และได้นำมาเชื่อมโยงกับหลักความคิดของเซน (Zen) ทำให้เกิดความรู้สึกที่เรียกว่า

- ยูเกน (Yuugen : ความงามอย่างลึกลับและล้าลึก)
- วาบิ (Wabi: ความเรียบง่าย)
- ซาบิ (Sabi : ความเยือกสงบ)

ซึ่งความรู้สึกล้ำลึกนี้ได้รับการถ่ายทอดสู่งานศิลปะประเภท การชงชา การจัดสวน การจัดดอกไม้ รวมถึงการต่อสู้ด้วย อาทิจิ เคนโด(Kendou) ยูโด(Juudo) คาราเต้(Karate)

ภาษาญี่ปุ่น มีรากภาษามาจากตัวอักษรจีน และต่อมาก็พัฒนาจากอักษรคันจิ (Kanji) มาเป็นอักษรคาเนะ(Kana) ในปัจจุบันมีวิธีการเขียนโดยการผสมผสาน อักษรคันจิที่แสดงความหมายกับอักษรคาเนะที่แสดงเสียง ตัวอักษรญี่ปุ่น ปัจจุบันเขียนด้วยตัวอักษร 3 ประเภท คือ อักษรฮิรางานะ (Hiragana) คาตากานะ(Katakana) และคันจิ(Kanji)

ざ じ ず ぜ ぞ さ し す せ そ 東京
za ji zu ze zo sa shi su se so Tokyo

ฮิรางานะ(Hiragana) คาตากานะ(Katakana) คันจิ(Kanji)

เทศกาลวันเด็กผู้หญิง

ฮิเมะมัทสึริ(Hima matsuri) เป็นเทศกาลสำหรับเด็กผู้หญิงที่จัดขึ้นในวันที่ 3 มีนาคม ซึ่งชื่อที่ถูกต้องคือ "เทศกาลลูกท้อ"(Mono no sekku) เพื่อเป็นการอธิษฐานขอพรให้เด็กผู้หญิงมีคู่ครองที่ดี เทศกาลนี้เป็นเทศกาลที่มีมาตั้งแต่หลังสมัยเมจิ (Meiji) โดยแต่เดิมไม่จำกัดว่าเป็นเทศกาลเฉพาะเด็กผู้หญิง ต่อมาในสมัยเอโดะ(Edo) ได้มีการดัดแปลงเอาตุ๊กตาฮินะที่เป็นของเล่นของเด็กในราชสำนักเฮอัน(Heian) มาอธิษฐานขอพรให้เด็กผู้หญิง จึงกลายเป็นเทศกาลเด็กผู้หญิงตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ในเทศกาลนี้จะมีการประดับด้วยชุดตุ๊กตาฮินะ(Hina-ningyou) โดยจะประกอบด้วย จักรพรรดิ จักรพรรดินี นางสนองพระโอษฐ์ 3 คน นักร้อง 5 คน เรียงบนชั้นประดับ ตุ๊กตา ฉลองด้วยเหล้าขาว และขนมที่มีสีแดงขาว

เทศกาลวันเด็กผู้ชาย

จะจัดขึ้นในวันที่ 5 พฤษภาคม ครอบครัวที่มี เด็กผู้ชาย จะประดับด้วยตุ๊กตาคารบ ส่วนนอก บ้านจะชักธงปลาคาร์พ(Koi-nobori)และใช้ โใบชูบุ(Shoubu)และคาชิวะโมจิ(Kashiwa Mochi) ในการอวยพรให้เด็กเติบโตประสบความสำเร็จ

กิโมโน (Kimono)

หรือเครื่องแต่งกายของชาวญี่ปุ่นซึ่งได้มีประวัติ เริ่มต้นขึ้นมา ในสมัยนาระ(Nara) โดยในสมัยนี้เป็นชุดยาว และใช้ เป็นชุดชั้นใน ต่อมาในสมัยเฮอัน(Heian) จึงได้นำมาสวมใส่เป็น ชุดภายนอก ให้เข้ากับกางเกงที่เรียกว่า ฮาคามะ(Hakama) และ ในสมัยมุโรมาจิ(Muromachi)ได้ดัดแปลงให้มีลักษณะเหมือนกิโมโน ในยุคปัจจุบัน สามารถสวมใส่ได้ทั้งหญิงและชาย นอกจากนั้นแล้ว ในสมัยเอโดะ(Edo) ชุดกิโมโนของผู้ชายยังสามารถแสดงฐานะในสังคม ได้อีกด้วย สำหรับข้อกำหนดของผู้หญิงนั้น สาวโสดจะสวมกิโมโน ที่มีชายแขนยาว ที่เรียกกันว่า ฟุริโซเดะ(Furisode) และเมื่อแต่งงาน แล้วจะใส่กิโมโนที่เป็นชายแขนเสื้อสั้น ชุดกิโมโนประกอบด้วย

- 1.โอบี คือ ผ้าคาดอกชุดกิโมโน โดยชาย และหญิงจะผูกโอบีรูปแบบแตกต่างกัน
- 2.ฮาคามะ คือกางเกงคล้ายกระโปรงจริง ที่สวมทับกิโมโนผู้ชายจะสวมในโอกาสที่เป็นทางการและใน พิธีสำคัญผู้หญิง บางคนจะสวมในวันสำเร็จการศึกษา
3. ฟุริโซเดะ คือ กิโมโนที่มีชายแขนเสื้อ ยาวระหว่าง 95-115 ซม. หญิงสาว ที่ยังไม่ได้แต่งงานจะสวม ในพิธีบรรลุนิติภาวะและ ในโอกาสพิเศษอื่นๆ

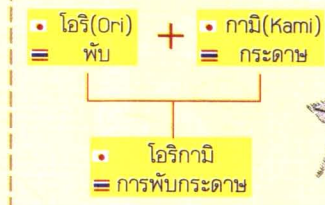

พิธีชงชา ซาโด (Sadou)

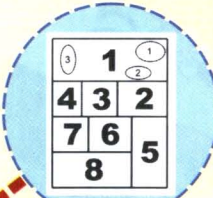
ชาถูกนำเข้าประเทศญี่ปุ่นครั้งแรกในสมัยนาระ ผู้ที่ริเริ่มรูปแบบการชงชาขึ้น โดยมีรูปแบบการชงชาแบบเรียบง่าย หรือรูปแบบวาบิชะ(Wabicha)คือ มุราตะ จุกิ(Murata Juko) และผู้ที่ ทำให้พิธีการชงชาแบบญี่ปุ่นมีชื่อเสียง มาก คือ เซน โนะ ริคิอู (Sen no Rikyu)

การพับกระดาษ(Origami)

มาจากการผสมคำ ได้แก่

การพับกระดาษ Orikami เป็นรูปต่างๆ จะต้องมีใช้กรรไกร, การฉีก, การตัด, การตกแต่งอื่นๆ นอกจากกระดาษ 1 แผ่น เท่านั้น และกระดาษนั้นต้องเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัสอย่างสมบูรณ์

มังงะ (manga) ภาพตามอารมณ์

เป็นคำภาษาญี่ปุ่นสำหรับ เรียกการ์ตูนช่อง สำหรับนอกประเทศญี่ปุ่นคำนี้ถูกใช้เรียก การ์ตูนช่องที่มาจากประเทศญี่ปุ่น มังงะพัฒนามาจากอุคิโยะ และจิตรกรรมตะวันตก และเริ่มคงรูปแบบที่เป็นอยู่ในปัจจุบันตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่สอง

อิเคบานะ (Ikebana)

หรือการจัดดอกไม้ ตามแนวความคิด จำลอง ความงามตามธรรมชาติ การจัดวางดอกไม้จะแสดงออกในเรื่องของ สวรรค์ โลก และมนุษย์ ซึ่งการจัดดอกไม้ หรือ อิเคบานะนี้ ได้พัฒนา ออกเป็นรูปแบบต่างๆ 4 แบบ คือ ริกะ เซกะ นางอิงะ และโมริบานะ

สวนญี่ปุ่น

รูปแบบของสวนญี่ปุ่นเป็นการจำลองธรรมชาติเข้าไปในสวน โดยจะประกอบด้วย ธารน้ำไหล, สระน้ำ, ก้อนหิน, ต้นไม้เนินเขา สวนญี่ปุ่นสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทดังนี้

- 1.สวนแบบเน้นธรรมชาติ
- 2.สวนแบบเน้นปรัชญาศาสนา

แนวความคิดนี้ได้เริ่มขึ้นในช่วงปลายสมัยเฮอัน(Heian) ถึงสมัยคามาคูระ(Kamakura) ซึ่งเกิดจากความเชื่อเรื่อง โลกสวรรค์ทางศาสนาพุทธที่แพร่หลายในสมัยนั้น ต่อมาในสมัยมุโรมาจิ(Muromachi) การออกแบบตกแต่ง ได้รับอิทธิพลจากศาสนาพุทธนิกายเซน(Zen) ซึ่งแนวความคิดเชื่อในเรื่องความไม่มีตัวตน จึงเกิดการ ตกแต่งสวนเป็นแบบสวนหินสวนทราย โดยการจัดเรียง ก้อนหินแทนองค์พระพุทธรูป ทรายขาวแทนธารน้ำไหล

เชิงอรรถ 1.ญี่ปุ่น 360 องศา กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรม, 2549
2.http://en.wikipedia.org/wiki/Kimono
3.http://www.japanesekimono.com
4.วารสารวิทยุสวามุรย์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 14 มกราคม- มีนาคม 2545
5.http://th.wikipedia.org

ประเทศญี่ปุ่น (Japan)

ประเทศญี่ปุ่นมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 380,000 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ห่างจากชายฝั่งตะวันออกของทวีปเอเชีย

มีจำนวนเกาะมากกว่า 6,800 เกาะ ในจำนวนนี้มีเกาะใหญ่อยู่ 5 เกาะ คือ เกาะฮอกไกโด (Hokkaido) ฮอนชู (Honshuu) ชิโกกุ (Shikoku) คิวชู (kyuushuu) และ โอกินาวา (Okinawa)

ประวัติศาสตร์ญี่ปุ่น แบ่งออกเป็น 4 ยุค ดังนี้

ยุคก่อนประวัติศาสตร์ และยุคโบราณ

ยุคนี้เริ่มต้นจากการรวมเผ่าเล็ก ๆ ขึ้นมา เป็นจักรวรรดิและปกครองโดยใช้ระบบของจีนที่เรียกว่า ริทสึเรียว (หรือการใช้กฎหมายและหลักจริยธรรมตามแบบราชวงศ์สุยและราชวงศ์ถังของจีน) แบ่งเป็น 5 สมัย ดังนี้

1. สมัยโจเม็น (Joumon) (8,000-300 ปี ก่อนคริสตกาล)
2. สมัยยาโยอิ (Yayoi) (300 ปีก่อนคริสตกาล-ค.ศ.300)
3. สมัยสุสานโบราณ (Kofun) (ค.ศ.300-710)
4. สมัยนาระ (Nara) (ค.ศ.710-794)
5. สมัยเฮอัน (Heian) (ค.ศ.794-7785)

บ้านชนชั้นสูง

Kushida Shrine

ชาวญี่ปุ่นที่มีความสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย

ยามาดา นางามาสา (Yamada Nagamasa)
ตามประวัติแต่เดิมเป็นเพียงคนหามแคร่ของขุนนางในญี่ปุ่น และเมื่อเข้ามาในอยุธยาสมัยแผ่นดินพระเจ้าทรงธรรมได้รับความดีความชอบจนได้ตำแหน่งเป็นพระเสนาบดีมุข มีตำแหน่งเป็นเจ้ากรมอาสาญี่ปุ่น และได้เลื่อนบรรดาศักดิ์เป็น "ออกญาเสนาบดีมุข" ต่อมาในสมัยพระเจ้าปราสาททอง ออกญาเสนาบดีมุข ได้รับคำสั่งให้ไปเป็นเจ้าเมืองปกครองเมืองนครศรีธรรมราช และเสียชีวิตจากการปราบกบฏที่เมืองปัตตานี ในปี ค.ศ.1639 (พ.ศ. 2173)

ยุคกลาง (ศตวรรษที่ 12-16)

เป็นยุคที่ชนชั้นปกครองเปลี่ยนจากขุนนางในราชสำนักมาเป็นชนชั้นนักรบ ซึ่งต่อมากจะเป็นผู้สร้างระบบศักดินา แบ่งเป็น 3 สมัย ดังนี้

1. สมัยคามาคูระ (Kamakura) (ค.ศ.1185 - 1133)
2. สมัยราชวงศ์เหนือใต้
3. สมัยมูโรมาจิ (Muromachi) (ค.ศ.1333 - 1573)

ประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ไทย-ญี่ปุ่น

ความสัมพันธ์ระยะแรกเริ่มต้นตั้งแต่ช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 14 ตรงกับสมัยสุโขทัย มีการติดต่อทำการค้าระหว่างพ่อค้าสุโขทัยกับพ่อค้าชาวเกาะโอกินาวา (Okinawa) อาณาจักรริวกิว (Ryuku) สินค้าที่นำเข้ามาจากญี่ปุ่นยุคนี้ ได้แก่ ผ้าไหมและสิ่งทอ เครื่องปั้นดินเผา ของจีน ดาบญี่ปุ่น ส่วนสินค้าที่ญี่ปุ่นนำเข้าจากสยาม ได้แก่ ไม้สำหรับทำลิ้นชัก ผ้า เครื่องปั้นสังคโลก เครื่องเทศ และสุรา ในสมัยรัฐบาลโชกุนโตกูงาวะ (Tokugawa) ได้ออกใบอนุญาตให้เรือเข้ามาค้าขาย กับสยามได้ และยุคนี้เรือสินค้าของสยามได้เดินทาง ไปถึงเมืองนางาซากิ (Nagasaki) เป็นครั้งแรก สินค้าที่ญี่ปุ่นได้ซื้อจากสยามได้ มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น หนังกวาง งาช้าง และเขาสัตว์ รวมทั้งแร่ดีบุก และตะกั่ว เมื่อการค้าขายระหว่างสองอาณาจักรเจริญมากขึ้นทำให้มีพ่อค้าชาวญี่ปุ่นเข้ามา ตั้งหมู่บ้านในกรุงศรีอยุธยา กล่าวกันว่าช่วงที่เฟื่องฟูมีชาวญี่ปุ่นอาศัยอยู่ในหมู่บ้านญี่ปุ่นถึงประมาณ 1,500 คน ชาวญี่ปุ่นที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานในอยุธยาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพ่อค้าคนกลาง ผู้นับถือศาสนาคริสต์ และอดีตซามูไร (โรนิน) ต่อมาพวกโรนินนี้ได้กลายมาเป็น "กรมอาสาญี่ปุ่น" เมื่อสิ้นกรุงศรีอยุธยาการติดต่อทางการทูตระหว่างสยามกับญี่ปุ่น ได้ยุติลง จนกระทั่งเข้าสู่ยุครัตนโกสินทร์ ความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างสยามและญี่ปุ่นได้ถูกฟื้นฟูขึ้นมามีอีกครั้ง ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และสืบเนื่องต่อมาจนถึงปัจจุบัน

มารีกีมา หรือ "ดอกหญ้า มารี กีมาร์" มีชื่อเดิมว่า มารี กีมาร์ เด ปนา บิดาชื่อ ฟานิก (Phanick) เป็นลูกครึ่งญี่ปุ่นผสมแขกเบงกอลผู้เคร่งศาสนา ส่วนมารดา ชื่อ "อูร์สุลา ยามาดา (Ursula Yamada)" ซึ่งมีเชื้อสายญี่ปุ่นผสมโปรตุเกส ท่านเป็นภริยาของออกญาวิไชเยนทร์ (คอนสแตนติน ฟอลคอน) อัศวินมหาเสนาบดีแห่งกรุงศรีอยุธยาในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช มีชื่อเสียงในด้านเป็นผู้คิดค้นขนมไทยต่างๆ เช่น ทองหยิบ ทองหยอด ฝอยทอง โดยนำเอาขนมแบบโปรตุเกสมาประยุกต์จนปัจจุบันผู้คนคิดว่า เป็นขนมของไทยแท้ๆ

ยุคกลางใหม่

(ศตวรรษที่ 16-กลางศตวรรษที่ 19)

เป็นยุคที่โชกุน (Shoukun) และไดเมียว (Daimyou) มีอำนาจปกครองสิทธิขาดเหนือที่ดิน แบ่งเป็น 2 ยุค ดังนี้

1. สมัยอาซึชิ-โมโมยามะ (Azuchi-Momoyama) (ค.ศ.1576 - 1600)
2. สมัยเอโดะ (Edo) (ค.ศ.1600 - 1867)

ปราสาทฮิเมจิ

เจ้าหญิงฮิเมจิ

ยุคสมัยใหม่ - สมัยปัจจุบัน

(กลางศตวรรษที่ 19 - ปัจจุบัน)

หลังจากเปิดประเทศเมื่อกลางศตวรรษที่ 19 ประเทศญี่ปุ่นใช้เวลาเพียงครึ่งศตวรรษก็ก้าวเข้าสู่ความเจริญเทียบเท่าตะวันตก แบ่งออกเป็น 2 สมัย

1. สมัยเมจิ (Meiji) (ค.ศ.1868 - 1912)
2. สมัยไทโช-โชวะ (Taishou-Shouwa) (ค.ศ.1912 - ปัจจุบัน)